

VY_32_INOVACE_09_ ZPŮSOBY TVOŘENÍ SLOV_20

Autor: Kateřina Kantová

Škola: Základní škola Slušovice, okres Zlín, příspěvková organizace

Název projektu: Zkvalitnění ICT ve slušovské škole

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2400

Anotace

Materiál (DUM – digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, do předmětu JAZYK ČESKÝ pro 7. ročník základních škol. Je součástí tematického okruhu Jazyková výchova – 7. ročník: nauka o významu slov, tvoření slov, tvarosloví, skladba, pravopis.

Materiál je určený pro vyvozování nového učiva.

Materiál doplňuje učebnici: Krausová Z., Teršová R.: Český jazyk, učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia, Fraus, Plzeň, 2004.

JAK TVOŘÍME SLOVA???

- ODVOZOVÁNÍ
- SKLÁDÁNÍ
- ZKRACOVÁNÍ

Odvozování:

- tvoření slov od jednoho slova základového pomocí:

PŘEDPON

PŘÍPON

KONCOVEK

nebo jejich kombinací

- PŘEDPONA:

se připojuje k celému slovu

prales

PRA

les

- PŘÍPONA:

se připíná za slovotvorný základ

učitel

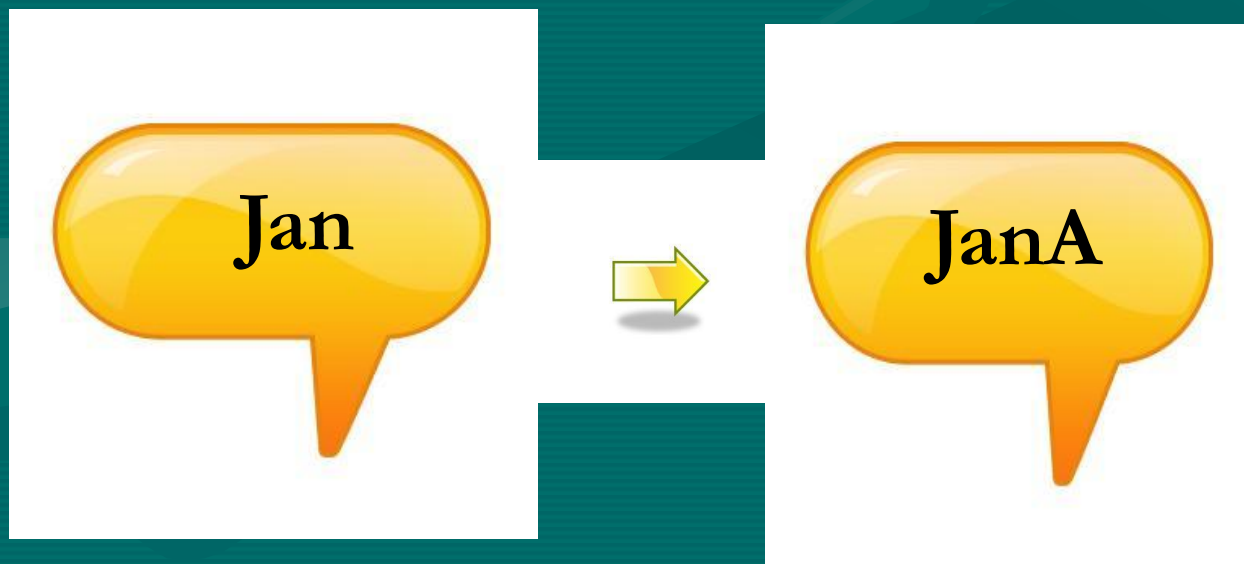
učit

EL

- KONCOVKA:

se připojuje za slovotvorný základ

Skládání

- slova složená vznikají spojením slovotvorných základů
- SLOŽENINY DĚLÍME NA:
vlastní – nemůžeme rozdělit

- nevlastní = spřežky, můžeme je rozdělit na samostatná slova

Zkracování

- slovotvorný způsob, při kterém vznikají ZKRATKY a ZKRATKOVÁ SLOVA

Zkratky:

ČTK – Česká tisková kancelář

EU – Evropská unie

Zkratková slova:

SAZKA – Sázková kancelář

Čedok – Česká dopravní kancelář

- zkratky se píší **velkými písmeny**
 - při čtení je hláskujeme
-
- HS (horská služba)
 - ČNB (Česká národní banka)

Co znamenají tyto chatovací zkratky?

Ze kterého jazyka většinou pochází?

- **LOL** laughing out loud - **SMÍCH**
- **OMG** Oh my God – **MŮJ BOŽE**
- **THX** Thanks – **DĚKUJI**
- **BTW** By The Way – **MIMOCHEDEM**
- **NP** No Problem – **BEZ PROBLÉMŮ**
- **FYI** For Your **INFORMATION – PRO TVOJI INFORMACI**

Vytvořte skupiny slov podle způsobu tvoření slov:

Ememeska, plynoměr, zeměkoule,
dějepisný, filmovat, černobílý, dvdčko,
povečeřet, USA, životaschopný, karma,
Mgr., horolezec.

ODVOZOVÁNÍ:

SKLÁDÁNÍ:

ZKRACOVÁNÍ:

Řešení:

ODVOZOVÁNÍ:

dějepisný, filmovat, povečeřet

SKLÁDÁNÍ:

plynoměr, zeměkoule, černobílý,
životaschopný, horolezec

ZKRACOVÁNÍ:

ememeska, dvdčko, USA, karma, Mgr.

Zdroje:

- <http://office.microsoft.com>
- <http://www.zkratky.cz/zkratky/Chatovaci-zkratky>

